

KRALJEVINA SRBA, HRVATA I SLOVENACA

UPRAVA ZA ZAŠTITU

INDUSTRIJSKE SVOJINE

RAZRED 37.

IZDAN 1. MAJA 1924.

PATENTNI SPIS ŠTEV. 1920.

Firma Bacher und Baumeister Schwarz, Enns, Austrija.

Votli zid iz kalupnikov.

Prijava z dne 28. marca 1921.

Velja od 1. maja 1923.

V novjšem času upeljane metode zidanja z votlim kamenjem, imajo pred vsem namen, da počenijo stavbe, vsled prihranka materiala in delavskih močij ako izrabimo naravne prednosti votlega zidanja.

Posebnost votlega načina zidanja pouzroča vendar večkrat, da dosežemo ta namen samo na stroške trdnega sklada zidu.

Predležče iznajdbe osnovna misel je, da stvorimo čez celo širino zidu šegajoč, torej trdno stoječ kalupnik tako, da tvorijo, ako izrabimo celo prerezno ploskev kot ploskev ležalnega spaha v vezanju ene zraven druge uvrščenih prečnic jedno vrsto mrežastega kanata, ki okrepi votel zid tako, da lahko zmanjšamo brez nevarnosti ploskve ležalnega, kakor tudi stičnega spaha, ter na ta način varčimo z materialom in z malto.

Ta namen dosežemo s tem, da tvorijo, poševno k zidovi smerni gladki črti potekajoče prečnice kamnov v vezanju. čez celo zidovo širino in višino prijemajočo masivno cikcasto zidovo vez, koje stični spahi so kolikor mogočeokrajšani in na najugodnejše mesto preloženi.

Imamo enkrat ogrođje kamna, potem zamoremo isto različno oblikovati, kakršna je pač potreba, pri čemur moramo vedno paziti na to, da tvorijo kalupniki, ki leže v eni za drugo sledečih plasteh za 180° zoobrnjeni in prestavljeni, skožidoče votline in, da dosežemo koristi z ozirom na gostoto v stičnih spahih in na upor zidu proti vlažnosti in toploti.

Pri jedni obliki izpeljave votlega zidu imajo, iznajdbi primerno, kalupniki, poševno eden proti drugemu in proti smerni gladki črti zidu nagnjene prečnice, katere oklepajo notranjo trikotasto votlino. Na stičnih spahih prečnice so prirejene na obeh straneh izdoline, v velikosti polovične ploskve votline, in ležijo napram notranjim trikotastim votlinam za 180° zoobrnjene in prestavljene

Pri drugi obliki izpeljave so trikotaste votline, katere tvorijo, ena proti drugi nagnjene prečnice, za 180° zoobrnjene in ena proti drugi prestavljene, in so sestavljene po dve in dve v osmerokotni kalupnik, katerega stični spahi so prirejeni potom vklad v poševne prečnice, nekako v podolžni osi zidu, med tem ko služijo zunanje topi koti pristiku poševnih prečnic, za pritrditev obojestranske, nadaljne votline stene omejujuče stenske prevleke.

V risbi je predstavljen iznajdeni predmet v obeh oblikah izpeljave za vzgled in sicer kažejo slike 1-3 oziroma 4-6 kalupnike v perspektivi in votel zid v vodorovanih širino prijemajočih trikotov, tako da tvori, skozi celo višino zidu potekajoča cikcakasta zidana stena, izborna okorelost zidišča. Votline, nastale iz vpadajočih oglov, tvorijo prekinjenje sti nih spahov, katerih ploskev je vsled tega po manjšana, ter tako izdatno prihranimo malto.

V sliki 4 predstavljena druga izpeljalna oblika kalupnika dovoljuje nadaljni prihranek materiala s tem, da odpadejo v smerni gladki črti zidu ležeče zunanje stene kamna skup-

no, z k temu spadajočimi rebri in da se po končanem zidanju nadomestijo z obojestranskim prevlečenjem.

Kot oblika kamna ostane torej osmica, katere, poševno ležeča k smerni gladki črti zidu, obstoji iz poševno skozi zid potekajoče prečnice 5 in dveh krajših prečnic 6, kakor tudi iz dveh dopolnilnih prečnic 7, in oklepa dve trikotni votlini 8, katerih ureditev odgovarja natančno prej opisani ozpeljani obliki. Kalupniki prijemljejo s pomočjo rogljev 9 vkladno eden v drugega, pri čemur se vidijo, v sled zobatega prijema močno skrajšani stični spahi, kot bi bili prestavljeni potom priprostega obrata kamnov, kakor pri prvi izpeljalni obliki, in so stična mesta od zunanje strani nepristopna, ker ležijo v središčni črti zidu. Votline 8 so primerno zvezane med seboj potom zračnih kanalov 10.

Po dokončanem zidanju tvorijo ovinki cikcakasto potekajočega bruna obojestranske v jedni ravnimi ležeče ploskovne trakove 11, na katere se pritrdi zunanje, oziroma notranje prevlečenje stene. Pri narisanim primeru izprerezih, kateri so napravljeni skozi dve, ena za drugo sledeče kamnene plasti.

Kalupnik v sliki 1 obstoja iz sistema ozkih prečnic in reber, pri čemur tvorijo počevne prečnice 1 in 2 z zunanjo steno 3, katere leži v smerni gladki črti zidu, trikot, katere vrh leži v nasprotni ležeči zunanji steni.

V predležečem slučaju je pet votlin v notranjščini kamna, simetrično prirejenih napram višini tega trikota, nadalje ima kamen na dveh nasprotni ležečih straneh vpadajoče ogle, kateri odgovarjajo polovični trikotovi votlini 4, ležijo pa za 180° zaobrnjeni. Ta ureditev votlin in oglov omogoči izvanredno enostavno primerno vezenje pri čemur so kamni sledeče plasti za 180° zaobrnjeni in za polovično kamnovo dolžino prestavljeni in kateri se vlagajo z polnimi spahi. Vsaka plast obstoja pri tem iz ene vrste v isto urejenih kamnov.

V notranjščini kamnov ležeče in potom vpadajočih oglov nastale votline, ležijo pri tem natančno ena na drugo, ravno tako seveda vse prečnice. Torej izrabimo celo ploskev polnega kamenovega prečnega prereza, za

dotikanje kamnov z ležiščnimi spahi, kar da trden sklad, in razun tega nastanejo tri vrste eden od drugega ločenih zračnih kanalov, z vedno enakim prerezom. Spahi trikotov, nastalih, iz dveh sosednih, različnim kamnom pripadajočih poševnih prečnic, in iz polovične zunanje stene, so pokriti v večanju potom kongruentnega, skupaj spetega trikota, in s tem v zvezi je zavarovan sklad teh trikotnih polovic, tako da nastane zaporedna vrsta eden zraven drugega ležečih, čez celo zidovo peljave je napravljen ta obklad iz impregniranega valovitega kartona 12, kateri nosi na zunanji strani omet 13. Valoviti karton omogoči kroženje zraka med votlinami 14, tako, da leži, poleg v notranjosti zidovega ogródja ležeče, od kamnitih sten oklenjene zračne plasti, še po jedna zračna plast med zidovim ogródjem in med prevlečenjem. Zadnje plasti pouzročajo izvrstno izoliranje zidovega ogródja, katerega se sicer dotika prevlečenje samo na posameznih mestih, ker zračne plasti usestavajo od zunanje strani prihajajočo vlažnost.

PATENTNI ZAHTEVKI:

1.) Votel zid iz kalupnikov, ki so, v ena za drugo sledečih plasteh za 180° zaobrnjeno uloženi, in kateri tvorijo prehodne votline, s tem označen, da imajo kalupniki poševno eden proti drugemu in proti gladki smerni črti zidu nagnjene prečnice (1, 2), ki oklepajo notranjo trikotasto votlino in, pri katerih so na stičnih spahih na obeh straneh prirejene izdolbine (4) polovične ploskve votline in, ki ležijo za 180° zaobrnjene in prestavljene napram notranjim trikotnim votlinam.

2.) Votel zid iz kalupnikov po zahtjevi 1) s tem označen, da so, iz protistransko nagnjenih prečnic tvorjene, za 180° eden proti drugemu zaobrnjene in prestavljene ležeče trikotaste votline po dve in dve sestavljene v osmerkotne kalupnike, katerih stični spahi so prirejani vkladno v poševnih prečnicah, nekako v podolžni osi zidu, med tem ko služijo zunanji topi ogli na stiku poševnih prečnic (5, 6) za pritrditev obojestranskih, nadaljne stenske votlin omejujočih stenskih prevlek.

Fig. 1.

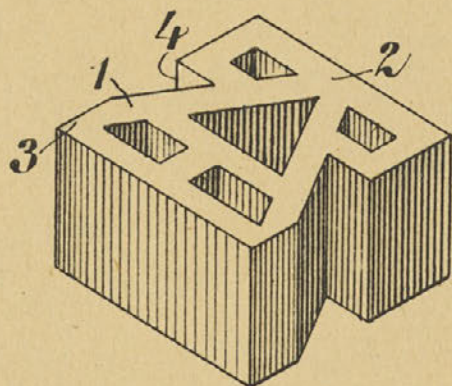

Fig. 2.

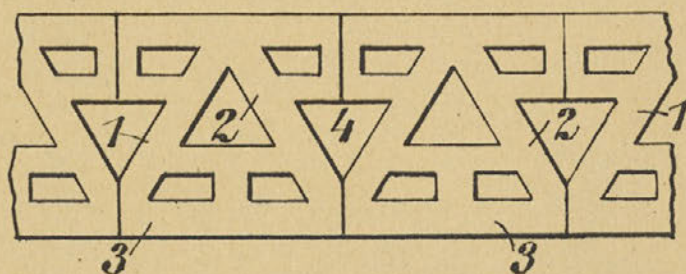

Fig. 4.

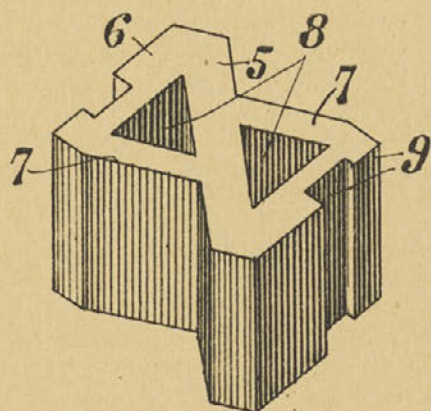

Fig. 3.

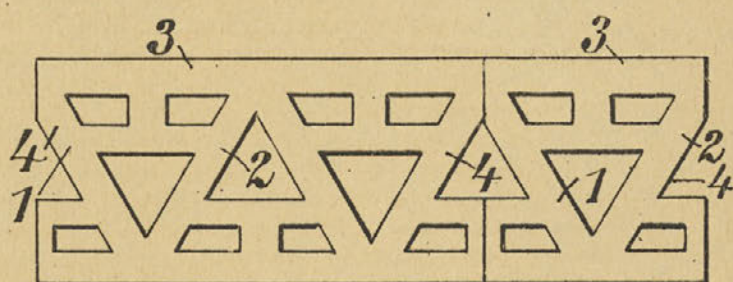

Fig. 5.

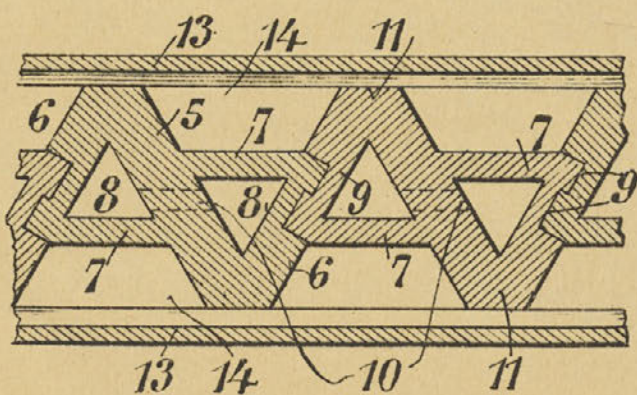

Fig. 6.

